SECOND LANGUAGE SANSKRIT
SECOND YEAR PART-II

Time: 3 Hrs. **मानक प्रश्नपत्रम् - संस्कृतम्** Marks : 100

---

1. **एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं तात्पर्यं च लिखत ।** $1 \times 8 = 8$ M

   अ. कुर्वीत सङ्गतं सद्भिरसद्भिर्गुणवर्जितै :।
   प्राप राघवसङ्गत्या प्राज्यं राज्यं विभीषणः ॥

   आ. अप्रमत्ताश्च सत्यैकपराः भवत सर्वदा ।
   विजयः सत्यनिष्ठानां तथ्यं नास्त्यत्र संशयः॥

2. **एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त ।** $1 \times 6 = 6$ M

   अ. गङ्गावतरणे रतस्य भगीरथस्य प्रयत्नं संग्रहेण लिखत?

   आ. हरिश्चन्द्रः सत्यमेव जयते इति कथं निरुपितवान् ?

3. **एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त।** $1 \times 6 = 6$ M

   अ. शुकशाबकः हारीतेन कथं रक्षितः?

   आ. गोविन्दपट्टाभिषेकं संक्षिपत ।

4. **त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत ।** $3 \times 2 = 6$ M

   अ. इक्ष्वाकुकुलं कीदृशम् ?

   आ. रामः कस्य गुणैः निर्जितः?

   इ. वासुकिना गुरुत्मान् किमिति अभिहितः?

   ई. जीमूतवाहनं प्रत्युज्ञीवयन्ती देवी गौरी किमिति अवोचत् ?

   उ. पार्वती तपः कथम् आचरति ?

   ऊ. चिताभस्मनः रजः अपि केन विशुद्धिमश्नुते ?

5. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यानं लिखत । $2 \times 3 = 6$ M

   अ. मनोरथो महानेषः भगीरथ महारथ ।

   आ. ध्रुवमूष्मणि दारुणो दवाग्निः ।

   इ. ब्रह्मर्षिणा तेन जितोस्मि सत्यम् ।

   ई. नृणां हि नीतिः क्व नु ।

www.eenadupratibha.net

6. **द्वयाः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखथ ।** $2 \times 3 = 6$ M

अ. अहो प्रभावः तपसाम् ।

आ. भवन्तमभिषेक्तुम् आगतं मया ।

इ. मनः एव सनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।

ई. भोः किमिदं क्रिंयते भवता ।

7. **त्रयाणां प्रश्नानां णसमाधानं लिखत ।** $3 \times 2 = 6$ M

अ. हरः गङ्गां किं प्रति विससर्ज?

आ. पाण्ड्यराजः खड्गं कथं प्राप्तवान् ?

इ. जन्मावधि किं न कुर्यात् ?

ई. कानि यत्नतः गोप्यानि?

उ. नृपः किमिति निश्चयमागतः?

ऊ. विश्वसृट् कुतः पूजां न स्वीकुर्यात् ?

8. **त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत ।** $3 \times 2 = 6$ M

अ. बाणभट्टेन विरचितं काव्यद्वयं किम् ?

आ. मेघानां गणस्य नाम किम् ?

इ. अन्ते वीरः राजानं किमद् अवोचत् ?

ई. कदा नरेन्द्रस्य विस्मयः द्विगुणः अजायत?

उ. चूडाला स्वपतिदेवं किमिति अवदत् ?

ऊ. कः स्वर्गराज्यमद् आक्राम्यत् ?

9. **एकेन वाक्येन समाधानं दत्त ।** $5 \times 1 = 5$ M

अ. सर्वलोकपितामहः कः?

आ. मधुरराजः कीदृशः?

इ. शिशुपालस्य शिरः केन छिन्नम् ?

ई. शूरं केन भेदयेत् ?

उ. हरिश्चन्द्रस्य केन विस्मृतिः आगता?

www.eenadupratibha.net

10. **एकेन वाक्येन समादानं दत्त।** 5 × 1 = 5 M

अ. शुकस्य नाम किम् ?

आ. कृष्णचरितं केन विरचितम् ?

इ. केन करः प्रेषितः?

ई. सिद्धपुरुषः कः?

उ. उज्जयिन्याः राजा कः?

11. **अङ्गदेशे लोमपादो नाम राजा बभूव । तस्य जनपदे कदाचित् महती अनावृष्टि सञ्जाता तंन बहूनां प्राणिनाम् उच्छेदः समभवत् । अथ सः राजा वेदपारगैः विप्रैः वरुणम् आराधयामास । अथापि वृष्टिः नास्ति। अनन्तरं चिन्ताकुलः भूसुरान् आहूय पप्रच्छ । केन उपयेन वृष्टिः स्थातद् । इति। ते च एवं प्रोचुः।**

महाराज। अस्ति विभण्डको नाम महर्षिः वनस्थः । तस्य च ऋष्यशृङ्गः नाम तनयः। सः महात्मा यथा जातः। अनाघ्रातविषयगन्धः । न जानपदान् वृत्तान्तान् जानाति । पितेव ब्रह्मनिष्ठः पितृशुश्रूषापरश्च । सः यद्यानीयते जनपदं तदवश्यं वृष्टिः भविष्यति । परन्तु पितुः सकाशातद् तदानयनं दुष्करं मन्यामहे इति। 5 × 1 = 5 M

१. अङ्गदेशे राज्ञः नाम किम् ?

२. तस्य जनपदे कदाचित् किं सञ्जाता ?

३. राजा वेदपारगैः कम् आराधयामास?

४. चिन्ताकुलः भूपालः कान् आहूय पप्रच्छ?

५. विभाण्डकमुनेः तनयः कः?

12. **नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि सन्धत्त।** 3×2 = 6 M

अ. मनस् + चलति आ. रामस् + षष्ठः इ. वाक् + वादः

ई. सुप् + अन्तम् उ. नमः + ते ऊ. बालः + खादति

13. **नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि विघटयत।** 3× 2 = 6 M

अ. शरच्चन्द्र आ. सज्ज्नः इ. वाङ्महिमा

ई. तपोवनम् उ. गुरुर्जयति ऊ. प्रथमोध्यायः

www.eenadupratibha.net

14. **द्वयोः शब्दयोः सर्वविभक्तिरूपाणि लिखत।** 2 x 6 = 12 M

अ. जलमुक् आ. वाक् इ. मनः ई. यद् (स्त्री)

15. **समासनामनिर्देशपूर्वकं त्रयाणां विग्रहवाक्यानि लिखत।** $3 \times 2 = 6$ M

अ. यथाशक्ति आ. अधर्मः इ. त्रिभुवनम्

ई. महाबलः उ. रामलक्ष्मणौ ऊ. कार्यकुशलः

16. **वाक्यशुद्धीकरणं कुरुत ।** $5 \times 1 = 5$ M

अ. छात्रः गुरुं नमस्कुर्वन्ति ।

आ. उपाध्यायः पाठान् पाठयन्ति ।

इ. पुस्तकं सन्ति ।

ई. युवकः क्रीडन्ति ।

उ. वानराः अतिष्टत् ।

Writer: **R.Y. Kondaiah**
J.L. in Sanskrit

www.eenadupratibha.net